

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سفال گلابه‌ای منقوش رنگارنگ
(موزه بنیاد تهران)

مولفان:

نجمه توری (دانش‌آموخته‌ی کارشناسی ارشد دانشگاه هنر اصفهان)

دکتر احمد صالحی کاخکی (دانشیار دانشگاه هنر اصفهان)

سرشناسه : نوری، نجمه، ۱۳۶۲ -
 عنوان و نام پدیدآور : سفال گلابه‌ای منقوش رنگارنگ (موزه بنیاد تهران)/
 مولفان : نجمه نوری، احمد صالحی کاخکی.
 مشخصات نشر : تهران: گیوا: باشگاه علمی پژوهشی ساداکو، ۱۳۹۵.
 مشخصات ظاهری : ۱۵۲ص.
 شابک : 978-600-8095-79-8
 وضعیت فهرست نویسی : فیا
 شناسه افزوده : صالحی کاخکی، احمد ۱۳۴۷ -
 رده بند کنگره : ۱۳۹۵ ۷س۲ص/ NK۴۱۴۷
 رده بندی دیسی : ۷۳۸/۰۹۵۵
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۲۱۲۵۲۱

عنوان کتاب : سفال گلابه‌ای منقوش رنگارنگ (موزه بنیاد تهران)
 تألیف و گردآوری : نجمه نوری (دانش آموخته‌ی کارشناسی ارشد دانشگاه هنر اصفهان)
 دکتر احمد صالحی کاخکی (استاد دانشگاه هنر اصفهان)
 ناشر : انتشارات بین‌المللی گیوا
 همکار ناشر : باشگاه علمی پژوهشی ساداکو
 مدیر اجرایی : روح‌الله تقی‌نژاد
 صفحه‌آرا : آریتا گوهری
 سال و نوبت چاپ : ۱۳۹۵ / اول
 شمارگان : ۱۰۰۰
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۰۹۵-۷۹-۸
 قیمت : ۲۰۰۰۰۰ ریال
 آدرس : میدان انقلاب، ضلع شمال غرب میدان، جنب بانک رفاه، پلاک ۵۹، طبقه ۲، واحد شرقی
 تلفن : ۰۹۱۲۷۹۸۱۶۵۴ - ۰۲۱-۶۶۵۶۲۰۴۴ - ۶۶۵۶۲۶۳۹
 تارنما : www.sadako.ir www.givabook.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	پیشگفتار
۷	فصل اول: نظری اجمالی بر هنر سده‌های سوم و چهارم هـ.ق در ایران (دوره سامانی)
۹	مقدمه تاریخی
۱۲	کلیاتی درباره هنر دوره سامانی
۱۷	سفال‌گری در دوره سامانی
۱۹	مراکز سفال‌گری در سده‌های سوم و چهارم هـ.ق در ایران
۲۴	فناوری‌های سفال‌گری در سده‌های سوم و چهارم هـ.ق در ایران
۳۳	فصل دوم: سفال گلابه‌ای منقوش
۳۵	گلابه‌ای
۳۵	کاربرد گلابه یا پوشش گلی در سفال‌گری ایران
۳۷	فناوری سفال گلابه‌ای منقوش
۳۹	تاریخ‌گذاری و گسترده‌ی سفال گلابه‌ای منقوش
۴۱	سفال گلابه‌ای منقوش
۴۲	سفال گلابه‌ای منقوش سیاه روی زمینه سفید
۴۵	سفال گلابه‌ای منقوش روی زمینه رنگی
۴۷	سفال گلابه‌ای منقوش به رنگ سیاهی که رنگ زرد پس داده است
۴۹	سفال گلابه‌ای تقلیدی زرین‌فام
۵۱	سفال گلابه‌ای منقوش روی زمینه نخودی (رنگارنگ)
۵۵	سفال گلابه‌ای منقوش رنگارنگ روی زمینه سفید
۶۱	فصل سوم: کاتالوگ نمونه‌های مطالعاتی

شناسنامه نمونه‌ها

۶۲

منابع و مآخذ

۱۴۳

www.ketab.ir

پیشگفتار

مجموعه‌ی بنیاد در بلوار میرداماد تهران، خیابان دامن افشار و ورودی آن در خیابان دفینه قرار دارد. این ساختمان در دو دوره با کاربری موزه مورد استفاده قرار گرفته است. دوره نخست موزه دفینه از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۶ ه‍.ش و دوره دوم موزه پول از سال ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۵ ه‍.ش. از سال ۱۳۸۵ ه‍.ش به بعد نیز با عنوان مؤسسه فرهنگی موزه‌های بنیاد مستضعفان و جانبازان آغاز به کار کرد. در حال حاضر این مؤسسه چهار موزه فعال به نام‌های موزه دفینه، موزه زمان، موزه خودرو و موزه کاخ رامسر را زیر نظر دارد و ۱۴ خزانه تخصصی با عناوین ذیل اداره می‌کند:

سفالینه، جنگ‌افزار، سکه‌ها، نگاره‌ها، بافته‌ها، سازه‌های چوبی، تندیس، چینی و سرامیک، تاریخ تهران، آرایه‌ها، پیراهن‌ها، پول، زمان، خودرو و کاخ رامسر.

موزه بنیاد تهران در چهار طبقه قرار دارد. این مجموعه شامل نفیس‌ترین مجموعه‌های هنری در بخش‌های جداگانه است. خزانه‌ها یکی از بخش‌های این موزه است. مجموعه مذکور یکی از کم‌نظیرترین مجموعه‌های موجود در کشور است. نمونه سفال‌های معرفی شده در این کتاب در خزانه‌ی سفال این مجموعه نگهداری می‌شوند.

این کتاب از پایان نامه کارشناسی‌ارشد رشته باستان‌شناسی، گرایش (فرهنگ و تمدن اسلامی و سرزمینهای دیگر) دانشگاه هنر اصفهان، با عنوان «بررسی و مطالعه تطبیقی مجموعه سفال‌های گلابه‌ای منقوش رنگارنگ خزانه مؤسسه فرهنگی موزه‌های بنیاد مستضعفان و جانبازان» استخراج شده است که با معرفی ۴۰ نمونه از سفال‌های گلابه‌ای منقوش رنگارنگ واقع در خزانه‌ی موزه بنیاد تهران، مجموعه‌ای علمی از این سفالینه‌ها را، ارائه می‌دهد که می‌تواند در سازمان میراث فرهنگی، اداره موزه‌ها، سازمان صنایع دستی، فرهنگستان هنر، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش هنر در اختیار علاقمندان به این موضوع قرار گیرد.

شایسته است، مراتب امتنان و سپاسگزاری خویش را از جناب آقای دکتر نادر شایگان‌فر، جناب آقای دکتر علیرضا قادری و سرکار خانم دکتر فرشته شریفی اذعان داشته،

همچنین از همکاری صمیمانه جناب آقای دکتر مجید حاجی تبار امین اموال بانک سفال موزه بنیاد تهران و مسئولین محترم مجموعه‌ی بنیاد که مقدمات مطالعه و بررسی این نمونه آثار ارزشمند را فراهم آوردند، کمال تشکر را داشته و سپاسگزاریم.

بهار ۱۳۹۵